

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Jméno rigorózanta:	Švihlíková Kristina
Téma práce:	Spory z řízení o dědictví
Rozsah práce:	112 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce (podle IS):	duben 2012

1. Aktuálnost (novost) tématu

Rigorózkou zvolené téma lze považovat především za aktuální, a to jednak vzhledem k legislativnímu vývoji po r. 2009 a jednak vzhledem k přijetí zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“). Právě úprava dědického práva v NOZ opouští mnohá paradigmatu dosavadní úpravy a přináší nové právní normy. Procesní právo na tuto změnu bude muset zcela jistě určitým způsobem reagovat. Odráží se to ostatně v jedné z kapitol práce.

Oponentské hodnocení: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda je rigorózkou schopna samostatné tvůrčí činnosti, zda má hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, jakož i zda si osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje a zda zvládla jejich aplikaci.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma je tématem komplexním. Komplexnost je nepochybně dána úzkou souvislostí problematiky s hmotným právem. Rigorózkou tak musí prokázat nejen znalosti týkající se procesních otázek, ale také vzájemné vztahy a vazby s právem hmotným. Pozice autorky v tomto ohledu je komplikována právě výše zmíněným přístupem NOZ k dané problematice, což nepochybně zvyšuje nároky, které jsou při zpracování tématu na rigorózkou kladeny. Pokud jde o dosavadní úpravu, lze při zpracování čerpat z bohaté odborné literatury, ať už monografického či časopiseckého charakteru.

Oponentské hodnocení: Náročnost zvládnutí těchto otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze čerpat z bohaté literatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do jednotlivých kapitol (celkem 7, včetně úvodu a závěru). V úvodu (kap. 1) autorka zmiňuje širší souvislosti zkoumané problematiky a nastiňuje systematickou práci. Dále je práce vystavěna logicky, postupuje se od obecného ke zvláštnímu. Tak autorka začíná výklady stručným historickým exkurzem (kap. 2), těžiště práce ovšem leží především v kap. 3 (jednotlivé spory v dědickém řízení) a kap. 4 (ochrana oprávněného dědice v dosavadní úpravě). Na tyto výklady pak zcela v duchu zvolené systematicky navazují výklady o souvisejících otázkách v NOZ (kap. 5). Zahraniční přesahy jsou soustředěny v kap. 6 (jde jednak o stručnou zmínku o právu EU a o stručný exkurz k právní úpravě této problematiky v SR). V kap. 7, nazvané závěr, rigorózkou rekapituluje, jaké problematice věnovala pozornost. Většina kapitol je dělena na menší celky, dílčí systematická je rovněž zvolena vhodně a přispívá k přehlednosti práce.

Oponentské hodnocení: Systematika práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu i použitých právně-hermeneutických metod.

4. Vyjádření k práci

Kladné hodnocení zaslouží již výběr tématu práce, které není omezeno na ryze procesní problematiku, ale propojuje v sobě aspekty procesní i hmotněprávní, jak je tomu ostatně i v praxi. Rovněž lze kladně hodnotit, že si autorka všímá souvislosti s NOZ a zařazuje samostatnou kapitolu na toto téma, což nepochybně zvyšuje aktuálnost i celkovou hodnotu práce. Kladně lze hodnotit také použití historické metody (což není bohužel vždy samozřejmé) a rovněž zařazení exkurzu k evropskému právu a k právu Slovenské republiky.

K práci lze uvést také některé výtky. Tak v úvodu práce postrádám pregnantní vytyčení cíle práce (v úvodu je především přiblíženo, čeho se týkají jednotlivé kapitoly). Stejně tak je tomu také v závěru, kde postrádám syntézu poznatků ze strany rigorózníky, vyslovení vlastních závěrů (v závěru autorka opět pouze rekapituluje, na co se v práci zaměřila a z čeho při zpracování vycházela). To lze snad akceptovat u práce diplomové, ale nikoliv u práce rigorózní, kde se očekává, že autorka vyzdvihne problémy, které identifikovala, připojí vlastní názory, navrhne řešení *de lege ferenda* atd. Je však třeba konstatovat, že rigorózníka vlastní názory připojuje v práci průběžně (např. str. 19, 22, 43, 47-48, 52, 54, 61 atd.).

Ze systematiky práce je zřejmé, že autorka práci nezamýšlela jako komparatistickou. To samo o sobě nelze autorce vytýkat – autorka se pohybuje v rámci jedné právní úpravy a v rámci jednoho sociálního prostředí. Rigorózní práce má však přehledně předvést hlubší znalosti a dovednosti rigorózníka a k těmto znalostem a dovednostem nepochybně práce se zahraničními prameny patří. Autorka mohla připojit (vedle exkurzu na Slovensko) alespoň krátký exkurz k právní úpravě této problematiky v některém z evropských států, s tradičními procesními úpravami, při čemž z důvodu společného historického vývoje lze na prvním místě uvést právní úpravu rakouskou.

Z drobných nedostatků formálního charakteru lze uvést chybějící úhozy mezerníku v datech (např. str. 19), úhozy mezerníku před dvojtečkou (např. str. 73, 79, 89, atd.) či chybějící seznam použité judikatury (autorka s judikaturou jinak pracuje řádně). Rovněž lze označit jako diskutabilní název „Česko“ v citaci právních předpisů. Pokud již autorka takto striktně právní předpisy cituje, je patrně vhodnější formálně správné označení „Česká republika“ než hovorové „Česko“.

Kontrola práce provedená automaticky pomocí SIS ohledně shod s jinými pracemi indikuje negativní výsledek (nenalezeny žádné shody).

Na základě uvedeného lze práci považovat za vcelku zdařilé zpracování tématu, avšak s uvedenými výtkami.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autorka podala zevrubnou analýzu daného tématu, cíl práce (ač nebyl autorkou formulován výslovně), tak je splněn.
Samostatnost při zpracování tématu	Rigorózníka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce.
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Rigorózníka pracuje s literaturou uspokojivým způsobem. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že autorka pracovala s cca padesáti literárními zdroji, ať už monografického či

	časopiseckého charakteru. Vzhledem k požadavkům kladeným na práce tohoto je práce s literaturou na dobré úrovni.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Rigorózníka téma zvolené v názvu rigorózní práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná, s drobnými formálními nedostatky uvedenými výše. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Součástí práce nejsou žádné přílohy. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je dobrá.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Připomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení.

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

Při ústní obhajobě zhodnotí autorka dosavadní úpravu řízení o dědictví v OSŘ z hlediska jeho aplikovatelnosti na hmotněprávní úpravu v NOZ. Bude třeba procesní úpravu novelizovat? Do jaké míry?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená rigorózní práce, jak po stránce formální, tak i obsahové, i přes uvedené výtky, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
------------------------------------	-------	---

V Praze dne 2. srpna 2012

JUDr. Dita Frintová, Ph.D.
oponent rigorózní práce